

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
P. O. BOX 74
118 11 Praha 1 - Malá Strana

telefon: 257 085 111
fax: 257 322 181
e-mail: posta@mkcr.cz

Česká republika
Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
Prvního pluku 367/5
186 00 Praha 8

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

Došlo - 3 -10- 2006

Čj. 7460

Přílohy: 4 listy Odd: PO

Váš dopis značky

Naše značka

Č. j.: 11972/2004

Vyřizuje/linka

PhDr. M. Veselá/439

V Praze dne

11. 8. 2006

Věc: Budova vodárny ČD v obci Zbytiny, Jihočeský kraj – rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j.: 11972/2004 ve výše uvedené věci.

Mgr. Petr Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 - Malá Strana
IČO: 00023671

Příloha: Rozhodnutí Ministerstva kultury č. j.: 11972/2004 ze dne 11. 8. 2006

Stejnopis rozhodnutí: ☒ Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Národní památkový ústav, územní odb. pracoviště v Č. Budějovicích
Městský úřad Prachovice, úsek státní památkové péče
Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor kultury a památkové péče
Obec Zbytiny, 384 41 Zbytiny

Rozhodnutí nabylo právní moci: 15. 9. 2006

za správnost: M. Feneš

V Praze dne 11. 8. 2006

Č. j.: 11972/2004

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče **prohlašuje** podle ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), oba ve znění pozdějších předpisů, **budovu vodárny ČD** v obci Zbytiny, nacházející se na pozemku parc. č. st. 159, k.ú. Zbytiny, okr. Prachatice, Jihočeský kraj, za kulturní památku.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury zahájilo na základě podnětu, který podala Obec Zbytiny, 384 41 Zbytiny, řízení o prohlášení **budovy vodárny ČD** v obci Zbytiny, nacházející se na pozemku parc. č. st. 159, k.ú. Zbytiny, okr. Prachatice, Jihočeský kraj, za kulturní památku.

Podle § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, Ministerstvo kultury dopisem ze dne 8. 3. 2005, č.j. 11972/2004, vyrozumělo o zahájení řízení vlastníka, ČR – Správu železniční dopravní cesty, s. o., Prvního pluku 367/5, 186 00 Praha 8, a bylo mu umožněno k tomuto se vyjádřit. Vlastník tak učinil svým dopisem ze dne 17. 8. 2004, zn. S0694/04-MAJ, ve kterém mimo jiné sdělil, že *“...nikdy v průběhu provozování ani následně po ukončení provozu nebyly bývalým Českým drahám, s. o., ani Správě železniční dopravní cesty, s. o., předloženy odborné posudky, nebo jiné doklady, které by tuto budovu charakterizovaly jako objekt vhodný k vyhlášení za kulturní památku.”* Vlastník dále uvedl, že *“...nesouhlasíme s návrhem na vyhlášení objektu vodárny za kulturní památku. Znovu zdůrazňujeme, že se jedná o běžný původně provozní objekt ve velmi špatném stavebním stavu... ..dalším důvodem našeho nesouhlasu s návrhem na vyhlášení za kulturní památku je zásadní omezení vlastnických práv při nakládání s majetkem.”* K uvedenému lze podotknout, že návrh na prohlášení věci za kulturní památku dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, má právo podat každá fyzická či právnická osoba a to v okamžiku, kdy se domnívá, že předmětná věc má či nemá znaky kulturní památky. Kulturní památkou se dle § 2 památkového zákona mohou stát věci, které jsou významnými doklady lidského vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty historické, umělecké, vědecké a technické, dále pak ty, které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem. Kulturní památkou se tedy mohou stát a stávají právě i ty typické věci či jejich soubory, které dokumentují vývoj lidské společnosti.

K námitce o omezení vlastnických práv sdělujeme, že prohlášení věci za kulturní památku není v žádném rozporu s jejím běžným užíváním, např. bydlením či využitím pro administrativu. Určitá omezení vlastníka kulturní památky jsou v zákoně kompenzována řadou ustanovení, která za ně poskytují náhradu. Tato náhrada spočívá především v tom, že

v případě obnovy kulturní památky se poskytuje bezplatná odborná pomoc a poskytují se podklady a informace dle § 14 odst. 7 památkového zákona. Dále – na žádost vlastníka – může příslušný krajský úřad, případně Ministerstvo kultury, pro údržbu či uchování kulturní památky poskytnout příspěvek na zvýšené náklady (§ 16 památkového zákona). Odborná organizace státní památkové péče poskytuje kromě toho bezplatnou odbornou pomoc vlastníkům kulturní památky, zpracovává odborná vyjádření k provádění obnovy, zabezpečuje průzkum, výzkum a dokumentaci kulturní památky (§ 33 odst. 2 písm. g) a i) památkového zákona). Z výše uvedených skutečností tedy vyplývá, že prohlášení za kulturní památku není zákonem pojato jako jednostranné omezení vlastnického práva bez náhrady, přičemž výše a způsob náhrady jsou dány povahou věci, kdy závisí zejména od výše nákladů, jimiž údržba kulturní památky překračuje obvyklé náklady údržby nemovitosti. V žádném právním předpisu není přesně charakterizován celkový rozsah závazku vlastníka, ovšem vlastník nemovitosti od nepaměti plně zodpovídal za optimální stav svého objektu, jak stavebně technický, tak i estetický v nejširším slova smyslu. Vlastnictví zavazuje i ve vztahu k uživatelům objektu, k sousedům a vůbec k celému sídelnímu souboru. Tento obecný závazek se v kulturním prostředí v plné šíři dotýká i kulturních hodnot daného objektu.

Na základě ustanovení § 3 odst. 1 zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, se k uvedenému návrhu vyjádřil dopisem ze dne 18. 3. 2005, č.j. Výst:444/255/2005Tur/STAN, Městský úřad Prachatice, odbor stavebně správní a regionálního rozvoje, který prohlášení vodárny ČD doporučil s tím, že *“...tato budova je hmotově i konstrukčně poměrně zachovalá. Je dokladem vývoje drážních staveb typických právě pro toto území. Objekt je poznamenán dlouho trvající neúdržbou a v případě, že nedojde k jeho ochraně a následnému dozoru hrozí jeho úplný zánik.”*

K řízení o prohlášení věci za kulturní památku se dále vyjádřil Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor kultury a cestovního ruchu, který dopisem ze dne 3. 6. 2005, č.j. KUJCK 14090/2005 OKPC, sdělil, že doporučuje prohlášení uvedeného objektu vodárny ČD ve Zbytinách za kulturní památku s odůvodněním, že *“...má charakter technické památky, dochovala se v původní stavební podobě a je dochována i část technického vybavení.”*

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích, ve svém odborném stanovisku ze dne 10. 6. 2005, zn. 2103/2005/c, doporučil prohlášení vodárny ČD za kulturní památku pro skutečnost, že tato *“...představuje hodnotný příklad dnes již rychle mizějících původních technických zařízení na historických železničních tratích.”*

Vodárna je samostatným objektem, který se nalézá poblíž nádražní budovy na trati Čičenice – Volary, která zahájila svůj provoz v roce 1899. Vodárna sloužila jako zdroj vody pro napájení vodních jeřábů, z nichž byla doplňována voda do parních lokomotiv. Jedná se o věžovitou patrovou stavbu na obdélném půdorysu, se sedlovou střechou. Objekt s kamenným odsazeným soklem má přízemní část zbudovanou z kamenného zdiva, patro je pak hrázdné. V interiéru je dochována železná vodní nádrž s částí rozvodů a vodoznakem.

Dopisem ze dne 20. 6. 2005, č.j. 11972/2004, bylo vlastníkovu sděleno, že v řízení o prohlášení budovy vodárny ČD v obci Zbytiny za kulturní památku byly shromážděny dostatečné podklady k rozhodnutí. Dle § 33 odst. 2 zákona č.71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, mu tímto bylo umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k uvedeným podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhl jejich doplnění.

Vlastník využil svého práva nahlédnout do spisu před vydáním rozhodnutí a učinil tak dne 11. 7. 2005. Do protokolu uvedl, že si *“...vyhrazuje možnost doplňujícího vyjádření ... do 22. 7. 2005.”* Toto své původní vyjádření doplnil v dopise ze dne 19. 7. 2005, zn. S0694/04-MAJ, ve kterém sdělil, že *“...vzhledem k tomu, že prohlášení věci za kulturní památku nemá povahu správního řízení a nerozhoduje se na základě právních argumentů, nýbrž pouze na základě odborných posudků, nemáme možnost podstatný odborný argument především proti posouzení Národního památkového ústavu vznést.”* K tomuto uvádíme, že řízení o prohlášení věci za kulturní památku je správním řízením vedeným dle zákona č. 71/1967 Sb., o správním

řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Samotný proces prohlašování věci za kulturní památku probíhá dle § 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, a Ministerstvo kultury v průběhu tohoto řízení zkoumá v první řadě, zda předmětná věc **má** nebo **nemá** znaky kulturní památky podle § 2 citovaného zákona č. 20/1987 Sb., resp. zda jsou nebo nejsou dány zákonem stanovené podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku. V okamžiku, kdy je shromážděno dostatečné množství podkladů pro vydání rozhodnutí o prohlášení věci za kulturní památku a jsou splněny další formální náležitosti, je toto vydáno. Z výše uvedeného tedy jasně vyplývá, že proces prohlášení věci za kulturní památku je procesem velmi složitým, z hlediska shromažďování důkazního materiálu důkladným, kdy celá záležitost je posuzována nezávisle a individuálně na základě stanovisek orgánů státní správy na úseku památkové péče i odborných či vědeckých organizací, jejichž stanoviska byla uvedena výše.

K dalším námitkám o omezení vlastnických práv a o dokladu běžné úrovně stavební produkce doby viz výše.

Po vyhodnocení výše uvedeného dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že vodárna ČD v obci Zbytiny je i přes svůj špatný stavební stav hodnotným a dnes už i poměrně výjimečným dokladem technologického zázemí tratě Číčenice – Volary, a to včetně vnitřního vybavení potřebného k provozu tohoto zařízení. Velmi kvalitní řemeslné provedení reprezentuje příklad hrázdné stavby v jihočeském regionu. Nemovitost svou podstatou pak dokumentuje konstituování základní železniční sítě v období poslední čtvrtiny 19. století. Objekt vodárny ve Zbytinách, jehož památkový význam navíc umocňuje jeho hodnota urbanistická, v rámci návaznosti na celý nádražní areál, tak svým umístěním, charakterem a historickou podstatou splňuje podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad podáním u Ministerstva kultury. Doručení písemnosti upravuje § 24 odst. 2 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u obecního úřadu a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

PhDr. Vladimíra Koubová
ředitelka odboru památkové péče
Ministerstva kultury

